

ปีที่ 28 ฉบับที่ 9598 วันศุกร์ที่ 2 มกราคม พ.ศ. 2558 หน้า 11

‘ข้อต่อ’ทุกกระทรวง โรดแมพ‘ก.วิทยาศาสตร์’

● บุขกร กุ่แสด

‘ก กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ พร้อมที่จะเป็น “ข้อต่อ” ของทุกกระทรวง เพื่อเดินสู่เป้าหมายเดียวกันคือ ปฏิรูปประเทศไทย และเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน” เจตจำนงของ **พิเชฐ ดุรงคเวโรจน์** หลังจากรับตำแหน่งเป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

“ครั้งแรกในใจที่ตัดสินใจรับหน้าที่นี้คือ การปฏิรูป ผมไม่ได้มาแก้ปัญหาคณะเพื่อปฏิรูป สมมติกับช่วงเวลาที่เราเมื่ออยู่ X ปี จะรับทำในส่วนของการสร้างกระบวนการและกรอบ เพื่อเป็นแนวทางในอนาคตให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ส่วนที่ทำไมหันจริงๆ ก็ใช้วิธีการวางระบบไว้ให้รัฐบาลชุดต่อไปสานต่อ ไม่ว่ารัฐบาลจะเป็นใคร เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน”

ฉะนั้น แนวทางการทำงานของรัฐมนตรีท่านนี้ จึงเริ่มที่การกระจายงานให้กับหน่วยงานต่างๆ ได้รับผิดชอบภายใต้เป้าหมายเดียวกันและใช้ระบบ เป็นตัวกำกับดูแล

: เปลี่ยนไทยสู่ประเทศฐานความรู้

แนวนโยบายการดำเนินงานตามโรดแมพของกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ เพื่อร่วมเดินหน้าปฏิรูปประเทศไทยตามที่นายกรัฐมนตรีแถลงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ (สนช.) ถึงการพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม (วทน.) เพื่อนำไปสู่การผลิตและบริการที่ทันสมัย

กระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ในฐานะเป็นหน่วยงานหลักที่สนับสนุนงานพร้อมกับการเป็น “ข้อต่อ” ให้ทุกกระทรวงเพื่อเป็น

พลังร่วม ไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและการศึกษา จึงได้จัดระดมสมองจาก 15 หน่วยงานตลอดระยะเวลา 3 เดือน และกลั่นออกมาเป็น “โรดแมพ” สำหรับการดำเนินงานให้สอดคล้องกับแผนการปฏิรูปประเทศ ประกอบด้วย 6 แผนงานหลัก ได้แก่ แผนงานแรกคือ การจัดตั้งศูนย์วิจัยและพัฒนา (R&D CENTER) เพื่อยกระดับผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิต ส่งเสริมการลงทุนด้านวิจัย เพิ่มประสิทธิภาพแรงงานไทย สร้างโอกาสทางอาชีพให้กับบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม ฯลฯ เพื่อเปลี่ยนประเทศไทยจากฐานการผลิตที่อาศัยแรงงานราคาถูก มาเป็นฐานการผลิตที่ใช้ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรม

แผนงานที่ 2 การสนับสนุนโครงการลงทุนขนาดใหญ่ ประกอบด้วย การพัฒนากำลังคนและเทคโนโลยีระบบราง การสนับสนุนการจัดตั้ง Rubber City โดยกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ จะเป็นตัวเชื่อมระหว่างภาครัฐกับเอกชนในการพัฒนา กำลังคน และเพิ่มมูลค่าผลผลิตของอุตสาหกรรมยางพารา การจัดตั้งเมืองนวัตกรรมด้านอาหาร หรือ Food Innopolis ที่จะนำไปสู่ความเป็นอิสระด้านเทคโนโลยีจากต่างประเทศ การมีส่วนร่วมของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของคนไทย การเพิ่มมูลค่าของทรัพยากรไทย และ การพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนตามภูมิภาคต่างๆ

แผนงานที่ 3 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการด้าน วทน. โดยกระทรวงให้ความสำคัญอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม ด้วย One-stop Service ด้านการวัดและ

วิเคราะห์ มาตรฐานและคุณภาพ การบริการห้องปฏิบัติการ วิทยาศาสตร์ การประเมินผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อส่งเสริม สังคมสีเขียวเทคโนโลยีสีเขียว การลดกำแพงทางการค้า การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มคุณภาพของผลิตภัณฑ์ไทย

: ชงนวัตกรรมเป็นวาระแห่งชาติ

แผนงานที่ 4 ส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (เอสเอ็มอี) โดยการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้กับผู้ประกอบการราย ย่อย ตลอดจนพัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการผลิตภัณฑ์ ชุมชน ทั่วประเทศ ให้เข้าถึง วทน. ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ใช้ ทรัพยากรในท้องถิ่น สร้างมูลค่าเพิ่มผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ผลผสมผสานกับภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เป็นเอกลักษณ์ของชุมชนให้ได้ มาตรฐานแข่งขันได้ การสร้างโอกาสให้เอสเอ็มอีเข้าถึงกองทุนวิจัย และใช้ประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญาของภาครัฐ

สำหรับแผนงานที่ 5 เน้นการยกระดับคุณภาพชีวิตของ ประชาชนอย่างทั่วถึงมากขึ้น เช่น การจัดตั้งสถาบันเทคโนโลยีเพื่อ คนพิการและผู้สูงอายุ สนับสนุนให้เกิดพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์ หอดูดาว ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ เพื่อสร้างแรงบันดาลใจให้ เยาวชนคนรุ่นใหม่หันมาสนใจวิทยาศาสตร์

การเพาะปลูกอัจฉริยะ (Smart Farming) โดยใช้ เทคโนโลยีและสารสนเทศในการควบคุมการเพาะปลูก การสร้าง สมาคมผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเพื่อสนับสนุนข้อมูลเพื่อการตัดสินใจแก่ภาครัฐ การจัดตั้งสถาบันนโยบายด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและนวัตกรรม นำไปสู่การขับเคลื่อนขีดความสามารถ ในการแข่งขันของเอสเอ็มอี

แผนสุดท้ายจะเน้นการปฏิรูปเชิงโครงสร้าง โดยผลักดัน นวัตกรรมเป็นวาระแห่งชาติ ปรับโครงสร้างการกำกับดูแลและการ บริหารจัดการด้าน วทน. ของประเทศ ผลักดันให้มีการจัดทำกรอบ

งบประมาณราย 5 ปี เพื่อให้เกิดการลงทุนที่มีทิศทางและเป้าหมาย ที่ชัดเจนได้อย่างต่อเนื่อง ตลอดจนประสานความร่วมมือกับองค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อใช้ วทน. ในการยกระดับคุณภาพชีวิตของ ประชากรและบริหารจัดการทรัพยากรให้คุ้มค่าและยั่งยืน รวมถึง การยกระดับศูนย์วิจัยต่างๆ ทั่วประเทศ

: 3 ดัชนียกระดับกระทรวง

“โรคแม่พั้ง 6 แผนงาน ตามที่ได้กล่าวข้างต้น กระทรวงวิทยา ศาสตร์ฯ พร้อมที่จะเป็น “ข้อต่อ” ของทุกกระทรวงเพื่อเดินสู่เป้าหมายเดียวกันคือปฏิรูปประเทศไทย และเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน”

พิเชษฐ กล่าวว่าการที่เกรดกระทรวงจะเพิ่มขึ้นได้ ก็ต่อเมื่อเรา สามารถขับเคลื่อนสิ่งที่กล่าวมาแล้วนั้น แล้วการวัดเกรดจะเห็นผล แต่ถ้าวัดเกรดแต่แรกมันคงไม่ใช่ ส่วนเกณฑ์การวัดจะต้องดูจาก 1. ผลของสิ่งต่างๆ ที่กำลังจะทำให้เศรษฐกิจดีและยั่งยืนขึ้น 2. เอื้อ ให้ประชาชนได้รับการแก้ปัญหาหรือพัฒนาเพิ่มขึ้น ตั้งแต่ระดับการ ศึกษา สาธารณสุข อาชีพของคนในชุมชน คุณภาพชีวิต 3. บวกกับ สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวกับเทคโนโลยี สรุปว่าสามตัวชี้วัดนี้จะทำให้เรา มองเห็นคุณค่าของกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ

“ที่ผ่านมา กระทรวงวิทยาศาสตร์ถูกมองว่าเป็นกระทรวงเกรดซี อาจเป็นเพราะนโยบายไม่เข้าถึง หรือเป็นเพราะงบประมาณน้อย หรือป่าว แต่ผมคิดว่าความยากอย่างหนึ่งในการให้เกรดเพราะความ ที่เป็นข้อต่อ ไม่เหมือนกับกระทรวงอื่นๆ เช่น กระทรวงท่องเที่ยว ที่เป้าจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่ม 15% หรือกระทรวงพาณิชย์ส่งออก เพิ่ม 28% แต่เราเป็นผู้ทำหน้าที่เป็นข้อต่อของกระทรวงต่างๆ ผลงาน ของเราอยู่ที่กระทรวงเหล่านั้น ดังนั้น ต่อจากนี้ไปนอกเหนือจากการ เป็น “ข้อต่อ” ผมจะมีโปรเจกต์ผลักดันให้เกิดผลงานจากกระทรวง วิทยาศาสตร์ออกมา” พิเชษฐ กล่าวทิ้งท้าย